

poskytovatel
sociálních služeb
pro zrakově postižené
v Jihomoravském kraji

Úvodní slovo

Milí přátelé,

jaro 2018 jistě vstoupí do historie naší organizace a městské části Královo Pole a třeba se vryje i do paměti celého města a kraje.

Po patnácti letech úsilí a snění konečně připravujeme stavbu naší nové Chaloupky, které je věnována podstatná část tohoto Zpravodaje. Poslední chvíle starého domu před zásahem stavebních strojů chceme věnovat právě jemu samotnému. Toto místo zejména lidé, kteří zde pracovali, setkávali se, pomáhali si a možná i trochu snili, si to rozhodně zaslouží.

Zpravodaj přináší i další zajímavé informace z naší každodenní činnosti.

Děkuji skvělému kolektivu mých spolupracovnic a spolupracovníků za jejich poctivou práci ve prospěch našich klientů.

RNDr. Hana Bubeníčková,
ředitelka TyfloCentrum Brno o.p.s

Slavnostní rozloučení s Chaloupkou

V tiché a nenápadné ulici v Králově Poli bude opět po nějaké době pořádně živo. Dům, který sloužil bezmála 70 let své existence nevidomým a slabozrakým z celého Brna a širokého okolí, čeká zanedlouho demolice. Té bude předcházet slavnostní rozloučení se „starou Chaloupkou“ plánované na odpoledne 19. dubna 2018. Akci doprovodí výstava fotografií, která návštěvníkům připomene nedávnou historii.

K nahlédnutí budou fotografie mapující činnost organizací, které zde za poslední desítky let působily, k poslechu pak rozhovory s pamětníky, kteří jsou s daným domem propojeni. Na adrese Chaloupkova 3, kde jsme v roce 2011 našli důstojné útočiště, když už nebylo možné využívat to staré, je plánována výstava historických pomůcek a výukových předmětů a také filmová projekce divadelní hry „Poslední melodie ze zapomenutého domu“, kterou zpracoval divadelní soubor Dramatická Jelita z Cyrilometodějského gymnázia Lerchova 63, Brno. Budovu na Chaloupkově ulici č. p. 7 odkázal básník Josef Chaloupka ve 30. letech minulého století nevidomým.

Historický objekt přešel do vlastnictví naší společnosti v roce 2005. Ředitelka RNDr. Hana Bubeníčková k převodu již značně zchátralého majetku přistoupila s vizí postavit na místě nový moderní dům, který by odpovídal nárokům dnešní doby a přitom naplňoval odkaz básníka Josefa Chaloupky, který dům odkázal nevidomým. V roce 2011 jsme již zcela zchátralý dům opustili a přitom doufali, že ne navždy. Od roku 2002 se snažíme hledat možnosti, jak získat finanční prostředky na stavbu nového domu. Naše chráněná dílna HapAteliér byla nucena již v roce 2009 najít vlastní pronájem. Buďte s námi při posledním otočení klíčem. Jste srdečně zváni!

Historie domu je velmi bohatá. Po smrti matky Josefa Chaloupky v roce 1937 přešel dům do vlastnictví Podpůrného spolku samostatných slepců a začal naplňovat odkaz Josefa Chaloupky - sloužit lidem s vážným poškozením zraku. V roce 1953 převzal budovu výrobní družstvo Drutěva, který zde působil až do roku 1989. Nevidomí a slabozrací sem docházeli výhradně za prací. Podoba dnešních sociálních služeb neexistovala a pracovníci byli vystaveni mnohdy těžkým pracovním podmínkám. Po nástupu pluralitní demokracie v r. 1990 se dílny Drutěvy odstěhovaly do Bohunic a budovu převzala Česká unie nevidomých a slabozrakých ČR. V téže roce zajistila Unie stavební adaptace ve výši cca 1 000 000 korun, aby zde mohla poskytovat služby potřebným v důstojném prostředí. Sídlila tu brněnská odbočka Unie.

• Pohled na chátrající budovu společnosti na ulici Chaloupkova 7. Naše sídlo jsme kvůli havarijnímu stavu byli nuceni opustit v roce 2011. Momentálně se nacházíme v pronájmu na dvou odloučených místech (ul. Chaloupkova 3 a ul. Poděbradova 58).

• Stávající objekt nesplňuje požadavky na kvalitní fungování moderního střediska pro nevidomé. Komplikovaný je pohyb po budově, dům nevyhovuje požadavkům na pohyb občanů s omezenými pohybovými a orientačními schopnostmi. V havarijním stavu je statika budovy a napojená kanalizační síť. Rekonstrukce objektu není podle odborných posudků proveditelná.

V roce 1992 zde vzniklo oblastní ambulanti středisko Tyfloservisu zajišťující kurzy základní sociální rehabilitace včetně pomůcek pro každodenní použití a optických pomůcek. V roce 1994 vzniklo zásluhou RNDr. Hany Bubeníčkové Digitalizační a výukové středisko, které těžce zrakově postiženým poskytovalo veškeré služby spojené se zpřístupněním výpočetní techniky a s využíváním pomůcek na bázi výpočetní techniky. Po sjednocení obou do té doby působících organizací (České unie nevidomých a slabozrakých ČR a Společnosti nevidomých a slabozrakých v ČR) se v roce 1996 budova dostala do vlastnictví Sjednocené organizace nevidomých a slabozrakých. V roce 1997 tu začalo působit Středisko integračních aktivit zajišťující průvodcovské, předčitatelské, poradenské služby a bohatou zájmovou činnost nevidomých. V zadním traktu budovy mělo v letech 1992 – 2000 sídlo Slepcké muzeum, které v roce 2000 přešlo pod správu Technického muzea města Brna. Od roku 2000 až do současnosti zde sídlí naše obecně prospěšná společnost TyfloCentrum Brno a jako své sídlo ji dále využívá sportovní sdružení zrakově postižených Tandem Brno a brněnské odbočky Sjednocené organizace nevidomých a slabozrakých ČR. V roce 2005 dům přešel do majetku naší společnosti.

(zdroj www.chaloupka.org)

autoři textu:

RNDr. Hana Bubeníčková, ředitelka společnosti
Bc. Michal Ptáček, marketing a propagace

• Vizualizace nového Domu služeb pro nevidomé Josefa Chaloupky (Ing. arch. Tomáš Kopecký, Ing. Mojmír Kopecký, Ateliér Tišnovka). Na dokončení stavby potřebujeme zajistit finanční prostředky ve výši 4.500.000 Kč. Za tímto účelem jsme založili sbírkové konto, na které mohou dárci posílat finanční příspěvky.

• Nová budova poskytne sociální služby na jednom místě – klient nebude muset přecházet z jedné budovy do druhé, jak je to nyní. Terapeutická dílna HapAteliér využívá jiných pronajatých prostor. Nové prostory budou vhodněji uspořádané, budou odpovídat potřebám nevidomých a slabozrakých: vodící linie, možnost parkování v suterénu domu pro auta rodinných příslušníků, kteří klienty budou přivážet, prostory budou naprosto bezbariérové. Výsledkem bude lepší přístupnost služeb cílové skupině.

Co přinesla návštěva TyfloCentra Brno žákům brněnské Waldorfské základní školy?

*Jak může vypadat život nevidomých?
Jak a čím je jim možné pomoci?*

Na tyto a další položené otázky dostali žáci 2. stupně Základní školy, sídlící na ul. Plodivská v MČ Žabovřesky odpověď při návštěvě našeho střediska. Čekala na ně totiž zajímavá exkurze, při které mohli nahlédnout do života nevidomých. A co jim tedy přinesla? Zde jsou jejich komentáře:

Bylo zajímavé si nejen vyzkoušet, jak nevidomí pracují, ale i zjistit, jaké pomůcky pro ně existují. Co nového jsem si odnesla a co mě zaujalo? Určitě jsem si odnesla respekt a úctu k těm, co nevidí. A velmi mě zaujal software, který využívají v telefonech a počítačích, aby mohli „normálně“ fungovat. *(Annamária, 14 let)*

Zjistil jsem, že to nevidomí nemají tak jednoduché, jak jsem si myslel, protože zrakem vnímáme 80% informací. Ale i přesto mohou pracovat s počítačem, a to velmi zručně, díky zvukovému popisu a speciální klávesnici. *(Matouš, 13 let)*

Návštěva byla velmi zajímavá. Nevěděla jsem, že existuje strojek, který poznává barvy, nebo strojek, který Ti řekne, co jede za tramvaj.

Líbilo se mi, jak jsme si zkoušeli být nevidomými, musím přiznat, že to bylo velmi nepříjemné. *(Michaela, 13 let)*

Dozvěděl jsem se spoustu nových věcí, třeba že i udělat si svačinu, když nevidím, je celkem těžké, také že i nevidomí můžou pracovat na počítači a že tam můžou hrát i hry. *(Dominik, 13 let)*

Nevidomí musí mít náročný život, zaujaly mě „vymakávky“, díky kterým se můžou stát bližšími k ostatním lidem a mít jednodušší život. Dozvěděla jsem se, k čemu jsou červené dlaždičky na chodnících, abych řekla pravdu, tak by mě snad nikdy nenapadlo, že je to pomůcka pro nevidomé. Zaujala mě také tiskárna na Braillovo písmo, pexeso, kolorino, ovladač na semafor pro chodce, balón s rolničkami, ale hlavně jsem byla překvapená, když jsem viděla nevidomého pána u počítače a s telefonem v ruce a jsem moc ráda, že tohle všechno pro ně ostatní vymysleli, aby se měli líp. *(Anna, 13 let)*

Z návštěvy Tyflocentra jsem si odnesl velkou úctu k lidem, co se zabývají pomocí handicapovaným (čili i nevidomým) lidem. Je opravdu hrozně těžké nemít zrak, je to jeden z nejdůležitějších smyslů. Nejen jak si s tímto postižením namazat chleba, ale jak se někam vůbec dostat, a možnost si na ten chleba vydělat. Samozřejmě, jak komunikovat a pracovat s moderními technologiemi. Jsem rád, že těmto lidem někdo pomáhá. *(Mikuláš, 14 let)*

RNDr. Marie Pavoničová, třídní učitelka 8. třídy, Waldorfská ZŠ, Plodivská 8, Brno

- Žáci Waldorfské základní školy se seznamují s pravidly zvukového pexesa pro nevidomé. Za okamžik se pod dohledem Martina Kubiše, pracovníka TyfloCentra budou moci pustit do hry!

Konec igelitkám na řadu přichází letní taška z Hapáče!

Na nákup, k moři, s chlupatým miláčkem, přes rameno nebo na kole...

Jak je libo! Při tom všem náš nový výrobek obstojí, bude vám s jistotou náramně slušet a k tomu má obrovskou přidanou hodnotu. O jeho výrobu se starají naši nevidomí kolegové. Jedná se výhradně o ruční práci, která vyžaduje maximální přesnost a dodržení stanovených postupů.

Daří se jim to náramně. I oni jsou samozřejmě konfrontováni s nároky zákazníka, a nejenom, že musí, ale především chtějí nabízet kvalitní výrobek, který zároveň obstojí před konkurencí. To i přitom, že sami nevidí, co prodávají... Poptat se na aktuální dostupnost tašek a prohlédnout si další zajímavé výrobky z naší dílny můžete na stránkách e-shopu: hapatelier.cz, nebo nás můžete přijít navštívit na adresu Poděbradova 58 v Brně, Králově Poli.

Jana Brzobohatá, (DiS), sociální pracovnice výtvarné dílny dodává: Terapeutická dílna HapAteliér lidí se zrakovým postižením dosud pracovala v košíkaření s materiály kulatého průřezu, tedy s kulatým pedigem a vrbovými pruty.

• foto: martinkrba.cz

Pedig = vnitřní část liány calamus rotang se upravljuje i do jiných tvarů průřezu, do pásků a šén. Tyto materiály nabízejí jiný pracovní postup a nové typy výrobků a vzorování. Dílna HapAteliér chtěla chráněným pracovníkům rozšířit dovednosti a zároveň přinést do sortimentu výrobků nový produkt. Tak vznikla pevná hranatá taška pletená na formě, které říkáme letní. Letní tašku jsme se naučili a nyní jsme zvědaví na zájem trhu.

Jana Brzobohatá, DiS., sociální pracovnice a pracovnice výtvarné dílny
Bc. Michal Ptáček, marketing a propagace

• Poznali byste z obrázku, že se focení pro jarní kolekci odehrávalo v (-10), ale bylo tomu opravdu tak. Největší uznání z přítomných si bezesporu zasloužil Myšák v plážové tašce. Poděkování za spolupráci také patří, dobrovolnici Věnce Vařekové. „Odrážku“ dělal Michal Ptáček, pracovník PR.

Kurz exotického ovoce

Je pondělí ráno a já otvírám e-mailovou poštu a čtu jeden z příchozích mejlů, kolega se na mne obrací s otázkou, zda bych dokázala napsat článek o probíhajícím kurzu exotického ovoce. V duchu si říkám, že asi ano, ale čtu dál a co nevidím, během jednoho dne... během dneška! To už bude asi trochu oříšek, pomyslím si. Sedím tedy chvíli u svého stolu a přemýšlím, o čem bych mohla napsat.

Vzpomínám na již proběhlé kurzy a hledám něco výjimečného, pátrám ve své paměti po momentech, které jsou tak zajímavé, že bych se o ně chtěla podělit s ostatními. Nevím. Koukám na prázdný papír před sebou a stále nevím. Kurz exotického ovoce probíhá pokaždé velmi podobně. Je vždy plný smíchu, pohody a dobrého jídla. Lidé, kteří se kurzu účastnili odchází plni dojmů, vědomostí i s plnými žaludky. Ovoce je vždy dostatek, lektori mají vždy dobrou náladu, klienti se vždy naučí jak s ovocem pracovat a jak je porcovat, ale nic významného se neděje. Nic co by stálo za zmínku. Snad jen zamyšlení se nad tím jak se skutečnosti mohou měnit: Jedno nejmenované ovoce s podivnou, snad trochu nedobrou chutí, které je možné v našem kurzu ochutnat samostatně, si vysloužilo pár nepěkných přídatných jmen od mojí báječné kolegyně. Toto nejmenované ovoce je zdraví

prospěšné, vzhledem zajímavé, ale má pověst něčeho co za ochutnání nestojí. Přesto, když k tomuto ovoci přidáte ty správné ingredience, a vše pečlivě rozmačkáte, získáte lahodnou pomazánku. A když říkám lahodnou, myslím pomazánku opravdu tak vynikající, že i moje skvělá kolegyně, která nad základní surovinou, stejně jako my všichni ostatní, ohrnula nos, vychvalovala pomazánku do nebes.

Závěrem bych chtěla shrnout dvě základní myšlenky tohoto článku :

1. Kurz exotického ovoce je tak skvělý, že psát jen o něm by bylo nezajímavé, protože číst stále jen přídatná jména jako šikovní, vynikající, báječní, skvělí apod. je hrozná nuda.
2. I když máte pocit, že s tím co zrovna máte, nejde vůbec nic udělat že, je to už vážně strašně zlé, stačí přidat pár dalších ingrediencí a vše se může k lepšímu obrátit. Ne nadarmo se říká, že kořením života je smích.

*Autorka textu: Tereza Veselá, DiS
sociální pracovnice*

*Autor fotografie: Bc. Michal Ptáček
marketing a propagace*

partner akce: Hortim International, s. r. o.

• Klienti, účastníci Kurzu exotického ovoce právě zpracovávají jednu z nachystaných surovin. Pomocná ruka je v tento okamžik nadmíru důležitá. Prioritou nácviku je bezpečné zacházení s ostrými nástroji, tak aby nedocházelo k nepříjemným úrazům...

LOUČÍME SE S CHALOUPKOU

1937-2011 tento dům sloužil nevidomým a slabozrakým, 74 let byl naplňován odkaz básníka Josefa Chaloupky...

19. dubna

od 13:00 HOD.

Co se s tímto domem stane dál?

Zachránit? Bude přestavěn? Nebo bude zbourán a postaven nový? **2020**
Můžete nějak přispět k zachování odkazu Josefa Chaloupky i **VI?**

TyfloCentrum
Brno, o.p.s.

VERNISÁŽ + FILMOVÁ PROJEKCE

Poslední melodie...

DRAMATICKÁ JELITA...

ul. Chaloupkova č. 3 a 7, Brno - Královo pole

fb: TyfloCentrum.Brno, email: propagace@tyflocentrumbrno.cz, w: centrumpronevidome.cz

ve spolupráci

Podpurný spolek
samostatných slepca
1937-1952

Dratěva
1953-1989

Ceska unie
nevidomých
a slabozrakých ČR
1990-1995

Sjednocená organizace
nevidomých
a slabozrakých ČR
1996-2000

Slepecké
muzeum
1992-2000

Tyflocentrum
Brno
od 2000...

Nadcházející program

Rozloučení s Chaloupkou

19. dubna

Tmavomodrý festival 2018

11. - 13. května

Tmavomodrý den 2018

11. května

Emil Open 2018

6. - 10. června

Plavba parníkem

20. června

Pro více informací sledujte w: centrumpronevidome, náš facebook profil nebo se přímo obraťte na pracovníka marketingu a propagace:

Bc. Michal Ptáček, e-mail: propagace@tyflocentrumbrno.cz, tel: 777 997 585

**VOZÍME JEDNO KOLEČKO ZA DRUHÝM,
SKLÁDÁME CIHLU PO CIHLE, PŘESTO
NA VŠECHNO NESTAČÍME...**

**DMS DRAK 30
DMS DRAK 60
DMS DRAK 90**

PROSÍME, ZAŠLETE NA ČÍSLO 87 777

transparentní účet sbírky

703 703 703 6/2010

www.chaloupka.org

*Slepotou však život nekončí...
nabízíme pomocnou ruku na cestě tmou.*

Děkujeme za Vaši podporu.

ti kteří již pomáhají...

GUMOTEX

Gumotex
(dlouholetý finanční partner)

TEPLÁRNY BRNO

Teplárny Brno
(finanční dar pro nový Dům služeb)

e-on

E-ON
(účastníci dobrovolnického programu)

Hortim

HORTIM international
(materiální zajištění kurzu)

NEVERBALNE.CZ

ŠKOLENÍ / ROZVOJ / KOMUNIKACE

neverbalne.cz
(realizátor bezplatně poskytnutých seminářů...)

ZA JOSEFEM SMÝKALEM

Dne 28. prosince 2017 nás ve věku 91 let navždy opustil speciální pedagog, PhDr. Josef Smýkal, přední český odborník v oboru tyflopédie.

Koncert **VÍTÁNÍ JARA 2018**, který se uskuteční **18. dubna 2018 v 17 hodin** v **Koncertním sále Konzervatoře Brno**, Tř. kpt. Jaroše 45 (vchod z ulice Lužánecké) bude věnován jeho památce.

Zazní skladby nevidomých autorů Jana Drtiny, Karla Emanuela Macana, Josefa Smýkala, Stanislava Sudy a Ivana Tylňáka.

Více informací o životě a díle J. Smýkala: smykal.ecn.cz